

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Pravosodni sistemi na ravni EU in držav članic>Pravosodni sistemi držav članic
Pravosodni sistemi držav članic

Italija

Ta stran vsebuje pregled sodnega sistema v Italiji.

Organizacija pravosodja – pravosodni sistemi

Italijanski pravni sistem temelji na rimskem pravu.

Funkcijo sodnika ter državnega tožilca opravljajo člani pravosodja. Upravno funkcijo opravlja Ministrstvo za pravosodje.

Pravosodna funkcija se lahko razdeli na naslednja področja:

- redno civilno in kazensko,
- upravno,
- računsko,
- vojaško,
- davčno.

Za upravne zadeve so pristojna regijska upravna sodišča (*Tribunali Amministrativi Regionali* ali TAR) in državni svet (*Consiglio di Stato*).

Za zadeve v zvezi z javnim računovodstvom je pristojno računsko sodišče (*Corte dei conti*). Urad generalnega državnega tožilca, pristojnega za te zadeve, se nahaja pri istem sodišču.

Za davčne zadeve so pristojne pokrajinske davčne komisije in okrožne davčne komisije.

Pristojnost v vojaških zadevah izvajajo vojaška sodišča, vojaško pritožbeno sodišče, nadzorstveno vojaško sodišče, vojaški tožilci pri vojaških sodiščih, generalni vojaški tožilci pri vojaškem pritožbenem sodišču in generalni vojaški tožilec pri kasacijskem sodišču.

Pristojnost v rednih civilnih in kazenskih zadevah izvajajo sodniki in državni tožilci, ki pripadajo sodnemu redu, ki se deli na sodnike na eni strani, ki opravljajo funkcijo sojenja, ter državne tožilce na drugi, ki opravljajo funkcijo pregona in poizvedovanja.

Upravljanje sodišč

Ustava določa, da je Ministrstvo za pravosodje zaradi svoje posebne funkcije, vloge in odnosa s sodstvom pristojno za upravljanje sodišč.

Po zelo težkem javnem izpitu so sodniki v skladu z lastno izbiro dodeljeni sodiščem z določenim področjem pristojnosti. Ne morejo biti dodeljeni, napredovati, biti razrešeni, premeščeni ali kaznovani brez odločitve Visokega sodnega sveta (*Consiglio Superiore della Magistratura* ali CSM) in posebnih zagotovil varstva.

Vse zadeve, povezane s sodniki, mora oceniti CSM, ki varuje neodvisnost sodnikov in njihov status.

Predsednik Republike Italije je prav tako predsednik CSM.

Ministrstvo za pravosodje izvaja svoje upravne in organizacijske funkcije na dveh ravneh:

znotraj centralnih struktur (*dipartimenti*), večinoma v Rimu, in v lokalnih oddelkih za posebna področja pristojnosti, v sodnih uradih, na sodiščih itd.

V okviru upravne funkcije je prav tako odgovorno za delavce v pravosodju.

Na najvišji ravni sodišč (ali uradov državnega tožilstva) je:

glavni sodnik, ki je pristojen za sodstvo in ima zadnjo besedo pri sodnih odločitvah;

sodni upravljavec (*dirigente*), ki se ukvarja z organizacijo sodnih storitev za javnost in notranjo pomočjo sodnikom in tožilcem. *Dirigente* je najvišji položaj upravnega osebja.

Vrste sodišč – kratek opis

Sodišča so organizirana, kot sledi:

Prva stopnja

mirovni sodniki (*giudici di pace*) – so nepoklicni sodniki. Odločajo o manj pomembnih civilnih in kazenskih zadevah;

sodišča (*tribunali*) – odločajo o hujših kaznivih dejanjih in pomembnejših civilnih zadevah;

urad za nadzor nad izvrševanjem kazenskih sankcij (*ufficio di sorveglianza*) – je na prvi stopnji pristojen za vprašanja v zvezi z izvrševanjem kazni (vprašanja o obsojencih, obsodbah itd.);

sodišča za mladoletnike (*tribunale per i minorenni*).

Druga stopnja

Odločanje o vloženi pravnih sredstvih zoper odločbo prve stopnje zaradi dejstev in razlage prava:

pritožbena sodišča (*corte d'appello*);

nadzorstvena sodišča (*tribunale di sorveglianza*) – sodišča druge stopnje (in v posebnih primerih prve stopnje) za vprašanja v zvezi z izvrševanjem kazni.

Tretja stopnja

Odločanje na najvišji ravni zaradi kršitve zakona:

kasacijsko sodišče (*Corte di cassazione*) – s splošno pristojnostjo, zadnja stopnja.

Znotraj glavnih sodišč so posebni oddelki. Porotna sodišča (*corti d'assise*) odločajo v senatih, sestavljenih iz dveh poklicnih sodnikov in šestih sodnikov porotnikov. Sodniki porotniki so izbrani med državljanji za krajše obdobje, da sodelujejo s poklicnimi sodniki in predstavljajo različne sektorje družbe. Ta sodišča odločajo o hudih kaznivih dejanjih (umor, huda telesna poškodba in podobno).

Vlogo državnih tožilcev imajo:

glavni tožilci na prvi stopnji (*procuratore della Repubblica presso il Tribunale*) in njihovi namestniki (*sostituti procuratori*);

glavni tožilci na drugi stopnji (*procuratore generale presso la Corte d'appello*) in njihovi namestniki (*sostituti procuratori generali*);

generalni tožilec za kasacijsko sodišče (*procuratore generale presso la Corte di cassazione*) in njegovi namestniki (*sostituti procuratori generali*).

V Italiji imajo vlogo državnega tožilca poklicni tožilci, ki svojo funkcijo opravljajo pod nadzorom vodje posameznega tožilskega urada. Torej gre za neke vrste hierarhijo, ki velja samo za tožilske urade.

Hierarhija sodišč

	Civilna sodna pristojnost	Kazenska sodna pristojnost	Sodna pristojnost za mladoletnike	Sodna pristojnost v zvezi z izvrševanjem kazenskih sankcij
Prva stopnja	mirovni sodnik	mirovni sodnik	sodišče za mladoletnike	urad za nadzor nad izvrševanjem kazenskih sankcij / nadzorstveno sodišče
Druga stopnja	sodišče	sodišče	specializiran oddelek	nadzorstveno sodišče
	pritožbeno sodišče	pritožbeno sodišče	pritožbenega sodišča	
Kršitev zakona	vrhovno sodišče (kasacijsko sodišče)	vrhovno sodišče (kasacijsko sodišče)	vrhovno sodišče (kasacijsko sodišče)	vrhovno sodišče (kasacijsko sodišče)

Pravne zbirke podatkov

Spletna stran [Ministrstva za pravosodje Italije](#) vsebuje informacije o sodstvu, Ministrstvu za pravosodje, ustreznih pristojnostih in kontaktnih podatkih različnih uradov.

Na spletni strani [Visokega sodnega sveta](#) so na voljo podrobnosti o italijanskem pravosodnem sistemu v italijanskem, angleškem in francoskem jeziku.

Dostop do obeh spletnih strani je brezplačen.

Zadnja posodobitev: 24/02/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.